

arcantus

THE WORLD IS (Y)OURS
KATI RAITINEN CELLO

THE WORLD IS (Y)OURS

D Eigentlich hatte ich vor, eine Aufnahme vorzulegen, die ohne Werke von J.S. Bach auskommt. Es wurde jedoch bald klar, dass er der gemeinsame Nenner ist, der fast alle

Stücke verbindet: Abgesehen vielleicht von Dai Fujikura's *Eternal Escape* beziehen sich alle hier vorgestellten Kompositionen auf den großen Alten Meister. Die Sammlung der Werke liegt mir sehr am Herzen, jedes einzelne bedeutet mir auf seine ganz besondere Weise sehr viel. Eine der Kompositionen ist ganz neu und für mich geschrieben, während andere mich mein ganzes musikalisches Leben lang begleiten wie alte Freunde. ■ Es macht mich besonders stolz, wenn ich daran denke, quasi als „Geburtshelferin“ bei der Entstehung von Ullén's *Dark Triad* mitgewirkt zu haben. Das Gefühl, als erster Mensch ein neu geschriebenes Werk zu sehen und spielen, ist wunderbar und unbeschreiblich! ■ Der Titel dieses Albums „*The World Is (Y)ours*“ entstammt dem dritten Satz von Johann Ullén's *Dark Triad*. Ich habe mir erlaubt, das in Klammern gesetzte *Macchiavellian* hier wegzulassen, um den Fokus lieber auf die universellen Werte des Teilens und Nährens zu legen. ■ Ich wünsche viel Vergnügen bei der Reise durch diese musikalischen Erzählungen. Bon voyage!

Kati Raitinen in Spånga, 09.10.2018

E It is sometimes said that you attract what you actively try to avoid, and this is certainly the case with the recording you're holding in your hand. I resolved from the start not to include any J.S. Bach in the collection, but nevertheless it soon became clear that he is the common denominator running through each piece. With the possible exception of Dai Fujikura's *Eternal Escape*, each composition featured here clearly owes a debt to the great man. This collection of music lies very close to my heart. Each piece means a lot to me in its own particular way. One of these compositions is brand new whilst the others have accompanied me on my musical journey like old friends. ■ It gives me a special shiver of pride to think that I acted as 'midwife' during the birth of Ullén's *Dark Triad*. It is thrilling to gaze upon a new piece for the very first time! ■ The title of this album *The World Is (Y)ours* is taken from the third movement of Johan Ullén's *Dark Triad*. I have deliberately omitted Ullén's parenthetical *Macchiavellian*, preferring instead to set a tone that speaks more of the universal values of sharing and nurturing. ■ I hope you enjoy travelling through these musical stories! Bon voyage!

Kati Raitinen, Spånga, 9th of october 2018

S Denna samling solocellomusik skulle från början ha blivit helt Bach-fri. Nytt och fräscht, närma sig instrumentet från andra håll och kanter! Tji fick jag, eftersom fyra av fem stycken är tydligt inspirerade av den gamla mästaren. Det är bara Dai Fujikura som inte nämner Bach som en inspirationskälla, men om man grävde vidare skulle väl Johann Sebastian dyka upp där också ... Det är en samling musik som ligger mig varmt om hjärtat. Varje stycke betyder mycket för mig. ■ Ett av verken på skivan är helt nytt, beställt av och komponerat för mig, medan de andra har funnits i min repertoar länge. Jag är glad och stolt över att ha fått vara med om födelsen av Johan Ulléns *Dark Triad*. Känslan av att som första människa på jorden få spela något nyskrivet är hisnande underbar! ■ Skivans titel "*The World is (Y)ours*" är namnet på Johan Ulléns *Dark Triads* sista sats. Vi lever i en tid där vi måste inse att vårt ägande av planeten håller på att förstöra den. Det är dags att förstå att om något är ditt är det också ditt att ta hand om, vårda och glädjas åt. Tillsammans. ■ Hoppas ni gillar dessa musikaliska berättelser. Trevlig resa!

Kati Raitinen i Spånga den 9 oktober 2018

ANNA CLYNE (*1980 IN LONDON)

1 REST THESE HANDS (2009)

D Dieses Werk ist der zweite von sieben Sätzen aus einer ursprünglich für die Geige geschriebenen Sammlung mit dem Titel „The Violin“. Die Bezeichnung „Im Stile einer Kadenz zu spielen“ verweist auf seine improvisatorische Natur, orientalische Klänge sind angedeutet. Außerdem zitiert Clyne das Presto von Bachs Violinsonate No. 1 in g-Moll (BWV 1001), das sie eins ihrer Lieblingswerke nennt.

E Originally written for the violin, this is the second movement from a seven movement work entitled 'The Violin'. It is improvisatory in nature (to be played in the style of a cadenza) and has subtle oriental undertones. In it, Clyne quotes the Presto from Bach's violin sonata nr. 1 in g minor (BWV 1001) which she cites as one of her favourite pieces.

S Detta är andra satsen ur ett sju-satsigt verk som från början är skrivet för violin och heter "The Violin". Den är improvisatorisk och aningen orientalisk i sitt tonspråk. Den citerar preston i Bachs violinsonat nr 1 g-moll (BWV 1001) som är ett av Anna Clynes favoritstycken.

2 THEME AND VARIATIONS FOR SOLO CELLO (1887)

D Sibelius skrev detta överraskande virtuosa stycke sannolikt för sin bror Christian, en amatörcellist. Det är ett ganska unikt verk: Mellan Bachs solocello- och Kodálys solosonata från 1915 finns detta genrerikt inte väl representerat. Stilistiskt påminner det om Sibelius' senare Violinverken, och det visar tydligt på påverkan från Bach och Paganini (samma 24. Caprice finns också som tema med Variationer), medan temat själv klingar typiskt finsk melankoli.

E Sibelius probably wrote this surprisingly virtuosic piece for his brother Christian, an amateur cellist. It would have been rather unique in Finland at the time: indeed between the period of Bach's solo cello suites and Kodály's solo sonata of 1915 the genre was not over-represented. Stylistically it could be seen as a precursor to his later works for violin: it is clearly influenced by Bach and Paganini (his 24th Caprice which is also a theme and variations) and the theme contains some characteristic Finnish melancholy.

S Sibelius skrev detta överraskande virtuosa stycke till sin bror som var amatörcellist. Stycket är en unik företeelse: mellan Bachs solocellosviter och Zoltán Kodálys solosonat (1915) skrevs inte mycket solocellomusik. Dess stil påminner om Sibelius sätt att skriva för violin. Stycket är tydligt inspirerat av Bach och av Paganini (24:e kaprisen som också är ett tema med variationer). Temat är väldigt melankoliskt finskt.

3 ETERNAL ESCAPE (2001)

D Dai Fujikura schreibt über sein Stück: „Als ich das Werk im Jahr 2001 schrieb, komponierte ich überwiegend zwei Arten von Musik: Zum einen sehr langsame, atmosphärische Musik, zum anderen schnelle, energiegeladene, mechanische Musik. So bemühte ich mich, in *Eternal Escape* beide Elemente zu vereinen, das Stück soll wie ein Scorsese-Film klingen, hochenergetisch und mit zahlreichen unregelmäßigen Stimmungswechseln. Ich wählte das Cello als Instrument aus, weil ich es recht gut kenne und außerdem für das vielleicht am wenigsten perkussive Instrument ein perkussives Stück schreiben wollte.“

E This is how Dai describes the piece: "In 2001, the time this piece was composed, I was writing mainly two types of music; one is very slow atmospheric music, and the other one is fast, energetic and mechanical. My interest then, was to combine these two elements, as well as lyrical phrases, into one piece without having conventional "sections". *Eternal Escape* is like watching a Scorsese movie. It should sound like (and be

performed) with high energy throughout the piece with a lot of irregular rapid mood changes. Finally my reason for choosing the cello was because I know the instrument quite well and also wanted to write a percussive piece for possibly the least percussive instrument."

S Dai Fujikura fick en beställning från Hoxton New Music Days på ett solostycke. Vid den tidpunkten skrev han mest antingen långsam atmosfärisk musik eller snabb, energisk och mekanisk musik. Här har han hejvilt blandat ihop dessa två med en oregelbundenhet som är halsbrytande. Han valde cellon för att han känner instrumentet väl och för att han ville skriva ett perkussivt stycke för det minst perkussiva instrumentet. Han säger själv att stycket är som att titta på en Scorsese-film.

EINOJUHANI RAUTAVAARA (* 1928 IN HELSINKI; † 2016 IN HELSINKI)

4/5/6/7 SONATA FOR CELLO SOLO (1969)

D 1969 war eines von Rautavaaras produktivsten Jahren. Sein erstes Cellokonzert wurde im Februar 1969 uraufgeführt, und die Cello-Solosonate wurde im Herbst geschrieben. Beide waren für Erkki Rautio komponiert. Rautavaara hatte früher geäußert, dass das Cello aufgrund seines warmen, maskulinen und menschlichen Klanges sein Lieblingsinstrument war. Das Stück hat vier Sätze, jeder in Bachs Stil tief verwurzelt. Obwohl der Einfluss barocker Suitensätze offensichtlich ist (Präludium, Courante, Sarabande, Gigue), entschloss sich Rautavaara, die Sätze mit italienischen Satzbezeichnungen zu versehen (Libero e poetico, Allegretto, Tranquillo, Molto Allegro). Der Bezug zu Bach wird im zweiten Satz besonders deutlich, wenn dessen berühmte d-Moll-Fuge für Orgel (BWV 565) zitiert wird. Rautavaara kümmert sich in der Sonate nicht um die technischen Begrenzungen des Instrumentes und erreicht etwas Reines und Tiefes, das uns eine Ahnung einer anderen Dimension gibt.

E 1969 was one of Rautavaara's most productive years. His first cello concerto was premiered in February of that year and the solo cello sonata was written in the autumn. Both were written specially for Erkki Rautio. Rautavaara had earlier confessed that the cello was his favourite instrument, due to what he described as its warm, masculine and humane sound. It's clear that he had Bach as inspiration: in the second movement he even cites Bach's famous d minor organ fugue (BWV 565). The piece is made up of four movements, each deeply rooted in the spirit of Bach. Though clearly influenced by baroque suite forms (prelude, courante, sarabande, gigue), Rautavaara chooses instead to christen the movements with Italian musical terms (Liberò e poetico, Allegretto, Tranquillo, Molto allegro). The composer ignores the technical constraints of the instrument and achieves something pure and profound that gives us a glimpse to and from another dimension.

S Året 1969 var ett av Rautavaaras mest produktiva. Hans cellokonsert uruppfördes i februari och solocellosonaten skrevs på hösten. Samma år skrev han också piano-etyder, pianokonsert nr 1, balettmusik och en pianosonat samt började på många olika verk varav bara några blev färdiga. Rautavaara hade tidigare sagt att cellon var hans favoritinstrument på grund av dess varma, maskulina och mänskliga klang. Det finns tydliga Bach-spår: i andra satsen citerar han Bachs kända d-mollfuga för orgel (BWV 565). Stycket består av fyra satser och trots tydlig inspiration av barocksviternas form (prelude, courante, sarabande, gigue) väljer Rautavaara att ge italienska namn åt satserna. Rautavaara lyckas skriva något oerhört vackert för instrumentet. Han väljer att inte bry sig om dess begränsningar och åstadkommer något rent och djupt som ger oss en inblick i en parallell verklighet.

D Johan Ullén skriver om *Dark Triad*: „In der Psychologie bezeichnet Dunkle Triade die Persönlichkeitsmerkmale Psychopathie, Narzissmus und Macchiavellismus. Psychopathen haben Züge von Impulsivität, Furchtlosigkeit und Gewissenlosigkeit. Narzissten sind durch extreme Selbstbezogenheit definiert, durch Anspruchsdenken und Hyper-sensibilität. Macchiavellismus wird durch Zynismus, Manipulation und Ausbeutung charakterisiert. Die drei Tangos für Solo-cello reflektieren diese drei verschiedenen Charakterzüge.“

E This is what Johan Ullén writes about Dark Triad: “In psychology the Dark Triad is defined as a set of three personality traits: Psychopathy, Narcissism and Macchiavellianism. Psychopaths have a tendency towards impulsivity, fearlessness and a lack of remorse. Narcissism is defined by extreme self-focus, feelings of entitlement and hyper-sensitivity. Macchiavellianism is characterized by cynicism, manipulation and exploitation. The three tangos for solo cello reflect these three different traits.”

S Så här skriver Johan Ullén själv om Dark Triad: “I psykologin är dark triad definierad som en grupp av tre personlighetsstörningar: psykopati, narcissism och macchiavellianism. Psykopater tenderar att vara impulsiva, orädda och utan skuld känslor. Narcissism definieras av extrem självcentrering. Macchiavellianism karakteriseras av cynism, manipulation och exploatering. Dessa tre tangos reflekterar över dessa personlighetsstörningar.”

KATI RAITINEN

D Kati Raitinen verbindet ihre Arbeit als Solocellistin des Royal Opera Orchestra in Stockholm mit einer breit gefächerten Kammermusikaktivität, sowohl in Schweden als auch international. Als Mitglied des Streichtrios ZilliacusPerssonRaitinen hat sie zahlreiche Swedish Grammy Awards gewonnen. Neben CD-Einspielungen macht sie vielfältige Aufnahmen für Radio und Fernsehen, zuletzt die offizielle Weltersteinspielung von Amanda Maier's Klaviertrio. Kati studierte in Helsinki bei Prof. Matti Rousi und in Stockholm bei Prof. Frans Helmerson. Sie spielt ein Instrument von einem unbekannten italienischen Geigenbauer, das vermutlich um 1750 in Rom entstand.

E Kati Raitinen combines her work as solo cellist in the Royal Opera Orchestra in Stockholm with wide-ranging engagements in domestic and international chamber music. As a member of the string trio ZilliacusPerssonRaitinen she has received multiple Swedish Grammy Awards. Besides CD-recordings, she has made numerous recordings for radio and television, the most recent being the official world premiere of Amanda Maier's piano trio. Kati studied in Helsinki with Prof. Martti Rousi and in Stockholm with Prof. Frans Helmerson. She plays on an unknown Italian instrument, probably from Rome around 1750.

S Kati Raitinen kombinerar sin tjänst som solocellist på Kungliga operan med omfattande engagemang i såväl nationell och internationell kammarmusik. Som medlem i stråkktrion ZilliacusPerssonRaitinen har hon vunnit flera svenska Grammis-priser. De har också mottagit Kungliga Musikaliska akademins stora Interpretpris. Förutom cd-inspelningar har hon ofta spelat in för radio och TV, varav senast är världspremiären på Amanda Maiers pianotrio. Kati Raitinen studerade i Helsingfors för prof. Martti Rousi och i Stockholm för prof. Frans Helmerson. Hennes cello är byggd av en okänd mästare i Rom kring 1750.

KIITOS! TACK! THANK YOU! DANKE!

äiti, Lasse, Isak, Elis, Ingo, Jakob, Jane Lennard Suff, Cecilia, Johanna, Päivi, Sussu, Bengt! Härreguuud!, Eva Sanner, Klara, Terés, Sini Rautavaara, Cello section at the Stockholm Royal Opera, Eero Haahti, Marko Ylönen, Konserthuset: Fredrik Andersson, Stefan Forsberg, Mats Engström, Julia, Tina, Erik Arvinder, Giresta kyrka, Anders Walls stiftelse, Peter Friis Johansson, KVAH kammarmusikens vänner i Allhelgonakyrkan

D Und schließlich allen Freunden und Kollegen die mich in den letzten Jahren begleitet haben: Lasst uns einander weiter inspirieren und unterstützen! Danke!

E And finally to all friends and colleagues throughout the years: let's continue to inspire and support each other! Thank you!

S Och sist men inte minst till alla vänner och kollegor från när och fjärran, nu och då: vi fortsätter att inspirera och stötta varandra! Tack!

THE WORLD IS (Y)OURS

KATI RAITINEN CELLO

01 / ANNA CLYNE (*1980)

REST THESE HANDS

(2009, version for violoncello 2014) (10:58)

02 / JEAN SIBELIUS (1865 – 1957)

THEME WITH VARIATIONS (1887) (08:56)

03 / DAI FUJIKURA (*1977)

ETERNAL ESCAPE (2006) (04:52)

EINOJUHANI RAUTAVAARA (1928 – 2016)

SOLO SONATA (1969) (15:36)

04 / Libero e poetico (05:30)

05 / Allegretto (02:00)

06 / Tranquillo (04:47)

07 / Molto Allegro (03:17)

JOHAN ULLÉN (*1972) (24:26)

THE DARK TRIAD (2017)

PSYCHOLOGICAL TANGO TRAITS

dedicated to Kati Raitinen

08 / Fear Nothing (Psychopathic) (07:22)

09 / Love Thyself (Narcissistic) (08:04)

10 / The World Is Yours (Machiavellian) (09:00)

TT: 01:04:51

Producer/Sound engineer/Editing

Ingo Petry (Take5 Music Production)

Executive producer

Fabian Frank, Martin Nagorni

Recording

Giresta Kyrka/Sweden,
March and October 2018

Photos

Tina Axelsson

Gestaltung

Dagmar Puzberg
dp_büro für konzeptionelle gestaltung

Translation

Martin Nagorni (Deutsch)
Kati Raitinen (Svenska)
Jane Lennard Suff (English)

Booklet

Deutsch, English, Svenska

Original format

24 bit/96 kHz

This recording was made with microphones from Neumann and DPA, audio electronics from RME and DirectOut, MADI opticalCON cabling, Sequoia digital audio workstation and monitoring equipment from Dynaudioacoustics, AGK and Sennheiser.